

Baltijas Semkopis.

Apšpriejams:

Balt. Seml. Administrācija, Rīgas Latv. biedrības namā, un redakcijā: Jelgavā, Katoļu-ielā Nr. 2. Beš tam Rīgā: Šillinga, Kapteina un Lužawa grahmatu-bobis un pēe lopmana Verchenborff, piļš Rasku-ielā Nr. 13. Zītās pilšehtās: wišas grahmatu-bobis. Uš laukeem: pēe pagasta: waldēhm, mahžitajeem, skolotajeem, zc.

6. gads.

Rīgā, 5. martā.

Makša:

Kr. Peelikumu: par gadu 3 r. 40 f., par 1/2 gadu 1 r. 80 f. Beš Peelikuma: par gadu 2 rub., par 1/2 gadu 1 r. 10 f. Par peesuhstichanu ar pastu uš katru eksemplari, ween alga waj ar jeb beš Peelikuma, jamakša 80 kap. par 5 un 35 kap. par 1/2 g. Sludinājumuš pēnem wišas apšpriejamās weetās pret 8 kap. par šķhu rindimu.

Nr. 10. Zihdi ar Baltijas Semkopi ik nedēļas isnahē Peelikums ar itahsteem nū derigu laika-kaweikli; **1880.** makša 1 rub. 40 kap. par gadu, 80 kap. par pušgadu.

Wispašriga data.

Bez-Sahtes semkopibas-skola publiskas teesahšanā un wehl reif Sokolowicza testaments.

No Theodora Rolanda.

III.

Jmellejot, waj kahda fainneeziba pareisi waj nepareisi wadita, wajaga sinat: kahda ta ir, kahdi spehki tai (zil leels darichanu-kapitals zc.) un wišus fainneezibas rehkinumus, no kureem ween škaidri un gaischi war pahrlēzinatees, zil isdots, waj wiš isdewumi bija wajadšigi un leetderigi, kas eenemts un zil beidsot atlisis waj peetruhžis. No Bez-Sahtes fainneezibas mums ichihs sinas deemschehl ir tikai pa dala. Tā mehš tagad p. p. gan sinam, ka tai ir 387 puhra-weetas aramas semes, 103 p.-w. plawu un 143 p.-w. ganilles; ari mums wehšits, ka aramā seme ir imiltains mahšs, kulturai derigi lauti; bet waj plawas un ganilles labas; to nesinam. Tapat mums truhst jeb kuru rehkinumu par pašas fainneezibas eenahkumeem un isdewumeem; turpretim mums sinams, ka tai ir wišai bagati naudas-lihdsekti un darba-spehki, ka gan reti kahdai zitai. Pehz barona jon Henkina šga winai darba-spehku jau pa daudš. Eenehmumi ir šchadi:

- lauku, dahrsu, lopkopibas un dāšchi šhki augli;
- no pašas pirmā eesahkuma winai bija kapitāls ar 32,968 rub. 30 kap. Tē klast peenahza augli no 1. dežembra lihdi 1. junijam 824 rub. 21 kap., tas bija kopā 33,792 rub. 51 kap., kureus uš 5% noguldinot wareja ik gada 1789 rub. 72 kap. augli eemantot un fainneezibai isleetat;
- skolneeku maksajumi, beidsot
- no kredita beedribas sparlahes ik gada 1000 rub. un 250 rub. tahdeem skolneekem, kas pašchi newar makšat.

Pehz šchihm sinahm spreeschot jabrihnahs, ka Bez-Sahtes eestah-dijums ne-uspilaukt, ka ik gada esot bijis tik leels iitruhkums.

Kamehr Bez-Sahtes muišcha bija uš renti, tamehr rentneekam, ka mums no wairal pusehm sinots, bijis labs pahrtikums — wišch wehl eestahjis labu naudas graš. Un tomehr wišch naw makšajis masal rentes, ne ka tagadejais skolas eestahdijums makša. Toreij labiba auguš „kā preeks bijis ko redset;“ waj tagad Bez-Sahtes seme sliktaka palikuš? Tas naw tizams. Rā semkopibas-skolai peederošcha, ta tatschu stahw sem ihitas kulturās, kas, kā pašhtams, fainneezibas eenahkumus pawairo, ne pamasina. Tanis 13 gadōs, kamehr Bez-Sahtes skola pastahw, fainneeziba tur iraid leelas sumas aprijusi, un rentneekam tatschu nebija ne kahdas zitas palihdšibas, ka tikai eesah-kuma mašs iitrihščanas-kapitals. Zau šchee apstahkli zet dahšadas šchahbišchanahš. Tahš wairojahš, kad jo klast eewehro rehkinumus, ko f. G. barona f. pasneedšis. Gau wišch neleedi, ka Bez-Sahtes fainneeziba peeder pašchai skolai, ne wis direktora šgam, kas to tikai wada un dšihwo no šawas lones; ja, to wišch reišu reišahm isfaka. Bet kad tas tā ir — un zītadi tas ari newar burht — kadehl wišch tad ušdod tikai eestahdijuma leelatos isdewumus, bet ne wišus ta leelatos eenahkumus? Pēe šcheem beidšamajeem wišch p. p. peekšaita tikai skolneeku gada-makšu un darba-spehkus; bet kur tad paleel fainneezibas-eenehmumi par pahrdoto labibu, peenu, lopeem, dahrsu-augleem zc.? Rād diwi dalas no Sokolowicza kapitāla šchā fainneezibai jau pateh-

retas; tad, tā sinams, kapitalu tikai nolēet uš leelakeem augleem, to isleetajot fainneezibai par labu, tad ari pats par šewi protams, ka šchee augli jarehkina lihdi pēe wišas fainneezibas lopu-eenehmumeem; tee no šcheem nebuht naw šchiranti. Jon G. f. rehkinumam turpretim ir tahds pamats: wišch grib peerahdit, ka semkopibas-skola beš naudas-palihga newar pastahwet, bet tā Bez-Sahtes eestahdijumam pašneegtais naudas-palihgs isleetats, to wišch atstahj ne-istaidrotu, ne-eewehrotu. Jēb waj Bez-Sahtes-fainneeziba teesahm it ne ka ne-eenees? Waj tur muhšchiga noaugšchana, muhšchigs bads? Gandrihs 400 puhra-weetas aramas semes eenestu tik ween tikdaudš, ka waretu aismakšat 1000 rublu leelo renti, usturet weenu kalpu un fainneezibai wajadšigos lopus? Tas naw tizams. Fainneezibai ar tahdu semi un pēe muhšu buhščanahm wajaga, ja ta kahrtigi wadita, wišumasal šewi usturetes t. i. ne ween renti aismakšat, bet ari darba-spehkus, ušraudšibu un rentneela familiju usturet, ka tas ari senat Bez-Sahte bijis, it ka wišur zitur sem tahdeem pašcheem apstahklem. Pehz šchi wišur atšihā fainneezibas-prinzipa rehkinumi ari isnahē pa wišam zītadi. Nemšim p. p. beidsamo fainneezibas-gadu t. i. no 1878—79. Pehz f. G. šga isdewuma tad bijušchi šchadi isdewumi:

Direktora, skolotaju, wagares, meitu lone un deputats, skolneeku uštura un wišas zitas isdošchanas. 4628 rub. 30 kap.

Nemšim, ka tas peenahkahs, tē wehl klast:

Gada-renti ar	1000	—	—
Par weenu kalpu	130	—	—
Par algadscheem	152	—	—
Par inventariumu un ehšahm (461 rub. 95 kap. un 184 rub. 90 kap.)	646	85	—
Par ehšu apdroščinaschānu, ja daudš	100	—	—
kopā 6657 rub. 15 kap.			

Genahkumi:

Wispirms no pašas fainneezibas til daudš zil wajadšigs:

Rentei	1000 r.	—	f.
Rentneeka un wina familijas ušturai	1020	80	—
Tapat 10 kalpeem ā 130 rub. =	1300	—	—
„ 4 meitahm ā 100 rub. =	400	—	—
„ algadscheem	152	—	—
Inwentara, ehšu, gaismas, siltuma konto zc., nemšim	500	—	—
titai	50	—	—
Dakterim, šahlehm un zitahm šhlahm wajadšibahm	50	—	—
kopā 4422 r. 80 f.**)			

*) Šchis zaurmehrs bija japeenem pehž Bez-Sahtes buhščanahm, ka tahš pehž f. G. f. rehkinumeem isšaidrotas. Zitu sinu mums jau naw, p. p. zil leela wehrtiba ir dšihwam un nedšihwam inwentaram zc.

**) Šchee eenahkumi no tahdas muišchas, ka Bez-Sahte, beš šchahbišchanahš šagaidami, jo tee ir wišai semu aprehinati, uš wišur wišhi ne augstaki tā wišur zitur eenahē, kur wehl šhiktala seme un leelaka rentes-makša. Tā p. p. kuresem daudš weetās makša 5 rub. par puhra-weetu aramas semes, tas istahiti par Bez-Sahti 1940 rublu. Rād nu Bez-Sahtes semkopibas-skolas eestahdijums tagad, pēe tam wehl pehž kontrakta, kas notahšs uš 48-gadeem, makša tikai 1000 rublu t. i. 2 rub. 58 kap. par puhra-weetu aramas semes, tad kuresem riteršchate no semkopju kahrtas ir ispehnijehšs ustizigu un dšhi šajuku patezibu. Un zaur to, ka wina beš tam wehl zaur kredita beedribas sparlahi šchā skolai ik gada makša til leelu peepalihdšibu, riteršchate ir škaidri un gaischi peerahdijusi, ka winas šehngatā wehščehānahš ir, lai šchi eestahde, semneekem par labu, uspilauktu un nestu derigus augtus. Tahdeh tas, kas mums jamahne pēe Bez-Sahtes eestahdes, uš riteršchati nebuht nešhnejahš.

Pahrpedums 4422 r. 80 f.

Wifus zitus fainneezibas eenehmumus tē ne-
 esam rehkinajuschi, tadehl la tee waijadsigi lopu
 ufturai un f. S. f. tos ari naw rehkinajis. Bet gan
 tē japeerehkina wehl schahdi eenahkumi:
 skolneeku gada-mafajumi ar 2681 r. 25 f.
 kredita beedribas dahwinajumi ar 1250 " — "
 augli no wehl isglahbta kapitala (11,359 r. 87 f.)
 pa 5% rehknot 567 " 99 "

Pa wifam eenahkumi 8922 r. 4 f.

Rad no schibs sumas atnem isdewumus ar 6657 " 15 "
 tab atleef skaidra pelna 2264 r. 89 f.

Kur tē nu war isnahft truhkums ar 777 rub. 5 kap.?!

Jeb waj lahdam zitam un ne paschai Bez-Sahtes skolai nahf
 par labu tee augli, ko fainneeziba eenes, — tapate fainneeziba,
 kurai par labu isleetati lahdi 22,000 rublu no pamata-kapitala?
 Tafschi gan japeenem, la ar to labibu, kas Bez-Sahte usaug, un ar
 to peenu un swestu zc., ko tureenes lopkopiba atneis, uftura ne ween
 skolneekus un wifu faimi, bet ari wehl labibu, peenu zc. pahrdod. Ja
 nu borons f. S. fgs skolas eestahdijumam leel par nastu skolneeku un
 faimes deputatu un to jarehkina nauda direktora fgam par labu, tad
 tafschi gan atkal tee fainneezibas augli, ko deputatam isleetā, jarehkina
 skolas eestahdijumam par labu. Jeb waj Sintenis fgs scho deputatu
 pehrf no ahreenes?

Leekahs buht loti waijadsigs, la wifu to isklaidro, un no jauna
 mums tē atkal japeeshme, la wifa schi nekaidriba, kas publika fagel
 schaubischanos, ir zehlfuchs tilai zaur tam, la Sokolowiczja testamenta
 nosajijums, pehz lura il gada ja-issludina skaidri rehknumi, naw
 kluwis ispidits, un la schi nekaidriba un schaubischanahs ahtraki
 newar beigtees, lihdi kamehr schee rehknumi par wiseem pagahjuscheem
 gadeem Latweeschu waloda klaiji buhs isfludinati.

Fon S. f. mums ari pasneedis rehknumus pehz 12 gadu zaur-
 mehra. Ar teem winsch grib peerahdit, la ne-efot wis teefa, la Bez-
 Sahtes skolneekem no Sokolowiczja kapitala ne-efot ne kahds labums.
 Winsch faleel zaur-mehra isdewumus par paschi skolai un skolneeku
 ufturu un stahda teem pretim, tapat pehz zaur-mehra, eenahkumus zaur
 skolas-naudu un skolneeku darba-spehkeem. Ta tad isnahft truhkums
 zaur zaurim il gada 1673 rub., ko eestahdijums aismafajot. Tas nu
 tad buhtu tas labums, kas skolneekem atlez no mineta kapitala.
 Augschoje teilumu isfajidami, mehs spreedom pehz wispahrigeem fain-
 neezibas-prinzipeem, jo rehknumu par Bez-Sahte mums toreis it ne
 kahdu nebija. Barona f. mums tad nu isklaidrojis, la skolneekem
 tafschi kahds labums atlez no Sokolowiczja kapitala. Bet mums schheet,
 la tē wehl buhtu ja-issdibina, waj skolneeki newareja leelaku labumu
 no min. eestahdijuma dabuht, ne la tas bijis, jeb otradi, waj eestahdi-

jums, to paschi labumu pasneegdams, newareja buht jo broschaki no-
 dibinats, jo bagatals, ne la tas tagad ir? Ta p. p. pehz barona fga
 zaur-mehra skaitkeem eestahdijumam il gada bijuschi schahdi

Isdewumi:

Skolas ufturai 2248 rub. 45 kap.
 Skolneeku ufturai 1675 " 49 "
 kopā 3923 rub. 94 kap.

Eenahkumi:

Skolneeku gada-nauda 1225 rub. 54 kap.
 " darba-spehks 1025 " 40 "
 Pamata-kapitala augli 1789 " 72 "
 kopā 4040 " 66 "

Ta tad ne ween wifus skolas isdewumus wareja pildit, bet tur-
 preti wehl wareja atlittees 111 rub. 72 kap., pamata-kapitala pa-
 wairoshana.

Tas p. p. buhtu bijis eespehjam, ja kapitala augli, skolneeku
 mafajumi un darba-spehki buhtu doti lahdam muishas ihpafschneekam.
 Mehs esam pahrllezinati, la skolneeki pee ta nebuhtu mafaf teoretiskas
 mahzibas fanehmuschu un wairaf nopuhleti pee prasta darba, kas skol-
 neekus paschus nogurdinadami ari wihu garu padara nesanehmigu
 un kuhtru. Tagad turpretim no 33,000 rublu leela kapitala ir at-
 litkuschi tilai lahdi 11,000 rublu, bes la zits kas panahfts, ne la us-
 nupat ijfkaidroto wishu wareja panahft.

Rad wifus isdewumus fanem kopā, ko Bez-Sahtes skola ir is-
 dewusi pa teem 12 gadeem, tad tee isnahft to:
 Patehretais kapitala 21,608 rub. 43 kap.
 Augli, kas kapitalu pamafam isdonot, tomehr 15,000 " — "
 wehl eenahkuschu, lahdi 14,706 " 55 "
 No kred. beedr. sparafjes par 7 gadeem a 1250 r. 8,750 " — "
 Skolneeku darba-spehki par 12 gadeem, pehz 1025 r. 40 f. il gadu 12,304 " 80 "

kopā 72,369 rub. 78 kap.

jeb 6030 rublu par gadu, pee kam paschas fainneezibas eenehmumi
 un isdewumi nebuht naw rehkinati, tadehl la mums skaidru sinu par
 teem truhft. Pat ari kad paleekam pee teem rehknumu pamateem,
 ko f. S. f. iredsejees; tad peenemam, la par inventaru un ehfahm
 waijadsjeja tif dands isdot, zil isdots, un kad beidsot pee ta, ko
 skolneeki atlihdsinajuschu ar naudu un darba-spehkeem, un ko fain-
 neeziba eenesa, skolas ufturai peerehkina, ja dands, wehl flahft weenu
 treschu dalu no katra gada atlikuschu kapitala augkeem — ir tad mehs
 newaram un nespehjam faprafi, preeksch la tif leelas naudas-sumas
 isdotas un la tif maf kapitala atlizees. Warbuht, la to jawā laika
 ijfkaidros un muhs zitadi pahrllezinahs skolas waldes rehknumi, ko

Sadshwe un sniba.

Drusina par muhsu flaweto romanu „Mehrneeku laiki.“

Reti lahdu romanu esmu lasjis ar lahdu dedsihu, tā „Mehrneeku laikus.“
 Newaru fagit, la romana pawedreni toti jareschgeti, la winsch restindigs zaur noti-
 lumu raibumu, bet winam tadehl daschi jautumi, kuri spehi sawaldsinat latru no-
 peetnu lastaju. Romanam jaula waloda, jaula un — bagata. Esmu usfihmejis
 lahds 300 wahrdus un sawadus isteizeenus, kuri neatrodahs Latw. wahrdnizes, un
 latram, kas grib eepaschters ar Latw. walodas daikunem, waru dot to padomu, lai
 lasa min. stahstu. Stahsta daschi jo eewehrojami gabati is dshwes, daschi jauki fa-
 lihdsinajumi, la p. peem. Kaspara fahlihsinajums starp zilweku tijibu un augu seedeem
 un auglibu zc. Tas loti labi. Bet es negribu pee tam ilgi lawetees — par to
 jau ir deesgan spreests un rakstits. Man zits nodoms. Romanā atrodahs ari ne-
 lahguni, par kureem itin fahgu. Aecunaschu nemaf pahf sklumneem — zaur to is-
 gaitos warabht tilai neaugliga polemika; aischahdichu tilai us leelafahm kluhdahn,
 kuras aistahwet naw eespehjam.

Personas romaā pa leelalai dakai nelahga zilweki — blehschi waj geli. Zabu
 zilweku loti maf — tee paschi tif ko pamanami, jo par wineem loti maf dshrdam.
 Zabeem ari wiseem slikti ween cet, dands slittaki ne la launoem. Dshi fahot, romanā
 fihmetas gandrifs tilai sadshwes launas puses. Kemfah daschus peemehrus. Dshi
 lahga zilweki tilai schee: Dhe, Kaspar, Deena un Anuscha. Wacetu preefaut wehl
 zitus, bet tee tilai maf ween aijnenti. Dhe un Anuscha dshwe iset pusemehra labi;
 gau winahm jalaujahs ar daschadahm grubtibahm, bet winas wareja buht meera ar
 sawa likteni. Kaspar un Deena aiseel behdigā nahwe, bes la pee wihu nahwes
 waimges tiktu par to peenahyigi sobiti. Manam wehl tas grubtalais fods, kaut gan
 pee wina ishti nemaf naw la leelala maina. No Prachtneeka dshrdam, la tam panihft

fainneeziba. Zeldhausens aiseko newarets us zitu pusi. Dlineete, schi launa asafa,
 dshwo rasi scho baltu deenu abju Zrbenu mahjas. Winas pehdigeer wahrdi: „Net
 un met smittis! jata un jata tos paschus Deema-wahrdus! swana un swana ar to
 paschi swanu! ko tur darisi!“ (324 l. p.) (Rapschta, Leenu noglabajot). Kahds winai
 gais, waj wina lahdbreis labojuschs, waj wina apschelajuschs par sawas meitas
 meitu — to nedabufam finat. — Sche waretu minet wehl daschus peemehrus, bet
 man domat peetiks ar weenu. Es fihmejos us Beetula Krustina labdarischanas be-
 dribu, kura bes mehra nosmeeta. Resinu, waj lahda beedriba kur pastahwejeje, bet
 ja ar buhtu, tad bija nepareisi wihu schahda wishu pahrsuret. Tas jau tā israhdahs,
 la sawastitaji muhschi pretineeki tahdahm beedribahm wispahrigi, ko es tafschi ne-
 gribu tijet. Sawastitajeem mafakais waijadsjeja isfagit sawas domas par labd. beedri-
 bahm. Labaf sinams buhtu bijis, kad runatu par otu lahdu beedribu, kura zeenijama.
 Pehz Kludites lungu aprafsta Rigas Wahzu awisei bija teefiba gawilet: „Duhl lahda
 Latweeschem beedribas. — Dshwes launahur pusehm waijaga stahbit pretim labas
 puses — tad lastajs tiks atfargats no launoem, fahdigeem eespaideem.“

Es eeschu wehl tahlat, fajidams, la min. romanā fahdjeti pat launi zeenteeni,
 un sawastitaji man nenems to launa, jo es newatu, la wina to darisuschu tijsham.
 Bet notizis tas ir. Zeelates blehschi dshwo jo projam bes kaut lahda foda. Bleh-
 schu beedriba pastahw un isbara netrauzeta sawas grehka darbuz. Tahbas leelas es
 teescham wehl ne kad ne-esmu lasjis, kaut gan esmu lasjis jau lahbas pahris tuh-
 stochu grahmatu. Waj gan dascham lastajam, par min. beedribu lasot, newaretu
 zeltees domas: „Ne las! gluschu labi — buhtu ja-ismehgina.“ — Grabowstis,
 „skaitis putninsch,“ nosceedsneets, lahdu reti atrahisi pasaulē, isbehg — teefa nedabu
 wihu notwert. — Jesuitu teizeens: „Noluhls swehti lihbselli“ — atrod sche schē-
 lastibu, la to skaidri redham pee Schrethubera. Winsch pats fala: „Nu juhs, Zeld-
 hausena lungs, skaidri dshrebejat, la es esmu strahdajis un la man bija (!) jastrahda:
 ar netajinibu pret netajinibu, bet tafschi par labu.“ (357. l. p.) — Kadeht tad

publika jagaida. Pehz tagadeja aprehkinuma, ko mehs efam dibinajufchi uj fcheem pamateem, pa 1879. g. Jahneem waijadseja atlittees kapitalam ne wis tifar ar 11,359 rub. 87 kap., bet ar 26,872 rub. 21 kap., fa fchi tabele ifrahdihs:

Pa Jurgeem	Kapitala bija.		Augti eenahja pa 5% rehtinot.		Augtu 1/3 skolai par labu.		No kapitala un angdeen par inventaru un eh-fahm.	
	Rub.	Kap.	Rub.	Kap.	Rub.	Kap.	Rub.	Kap.
1867—68	33,792	51	—	—	274	74	5244	4
1868—69	28,273	73	1413	68	471	23	5110	60
1869—70	24,105	53	1205	28	401	75	941	40
1870—71	23,967	71	1198	38	369	82	845	64
1871—72	23,920	63	1196	3	398	67	329	53
1872—73	24,388	46	1219	42	406	80	353	55
1873—74	24,847	53	1242	37	414	13	368	14
1874—75	25,307	63	1265	38	421	79	508	66
1875—76	25,642	56	1282	12	427	70	363	1
1876—77	26,133	97	1306	70	435	33	958	75
1877—78	26,046	59	1302	33	434	11	283	56
1878—79	26,631	25	1331	56	443	75	646	85
	240	96						
	26,872	21						

Fon Heylina f. aibildina leelos isdemumus par inventaru ar to, ka esot bijis ja-eegahda ne ween peeteekofchs, bet ari bagatigs inwentars. Labi. Schim noluhkam ir ari isdoti 6458 rub. 77 kap. Bet 1879. gada inwentars, fa f. G. f. usdod, esot bijis tifar 5900 rub. wehrts. Ka tas saprotams? Mehhs domajam, fa p. p. d. j. h. w. a. i. s. inwentars pee-aug, wehrtiba peenemahs. Ka wina wehrtiba wareja majinatees? Un tafschu zaurmehra il gada ir isdoti 538 rub. 23 kap. jaunu inventaru peegahdajot! Ja ari darba-rihti nodilst; ja ari sirgi paleet wezi, tad tafschu gowis, aitas, zuhlas, kumeli zc. pee-aug un wezo weeta eestahjajs jaunee, labaki. Par wisu to f. G. f. mums ne fa nesala. Waj fchis jautajums til newehrts? Wisumajal tafschu waijadseja usdot, zil Wez-Sahtes sirgu, gowis-lopun, aitu, zuhku zc. un tahda wehrie teem. — Par to pilnigo bagato inwentaru runajot mums japeefihme, fa Wez-Sahtes sirgi, rati un rihti tani apgabala jau esot par fakamu wahrdu palikufchi. Kad kahds brauz ar wahju lehmiti, flitteen rateem un tahdeem rihteen, kas latru azumirski fatruhft, tad laudis imeijotees: „re, Wez-Sahtheeti.“ — Ja Wez-Sahtes skolneekem buhs imahžitees par labeem, fretneem semkopjeem, tad ari inwentara kopjhanas fina wineem jadod laba preekfchihme; bet tahda preekfchihme, pehz kuras inwentara wehrie tahda mehra masinajajs, mums neleekahs laba buht. Ta p. p. gan nedfihwa inwentara pahrlabofchana alafsch pagehr naudas-upurus, bet turpretim eefsch d. f. h. w. a. i. s. inwentara wairofchanas un pahrlabofchanas pastahw lihdi semkopja ihstais usdemums, wina darbofchanahs widuzis un paschas

winan bija ta jafrahda? Es nesinu ne weena lituma, pehz kura zilwekam buhtu nolemts darit netainibu.

Jeen. farakstijati warbuht teils, fa tas wis d. f. h. w. a. i. s. ta atgadijees, fa wini tur stahstijufchi. Bet tahdas atbildes es nepeenemtu. Dfihwe atgadajs daufc launa, kas paleet bes laiziga foda. Bet mehhs grehfojam, istahdidami wini klaji ta, fa dahsch labs tiktu wilinats nemt wini sew par preekfchihmi. Dfeineefkam daufsfahri ja-idealiseere. „Mehneeku laifos“ pee tam wehl daufc, kas nebuhs palizis bes foda, fa p. peem. sagtu bedriba un Grabowfkis — maj tizans, fa wini netifa ne tad peenahfti.

Dahsch lastajis domahs: „Weegti nosdit, bet labaki isdarit grehti! Waj tu gan labaku farakstiji?“ — Es pilnigi wina domahm peekrihtu un atbidu, fa es ne-maj neusnemos, tahdu romanu farakstii. Kaudsites lungeem til pat walodah fina, fa ari atstahftot deefgan weikla spalwa; bet malditees ir zilwezi, un ari wini romana eewerfufchahs maldifchana, u. j. kura em es aifrahdiu, zeredams isdarit pa prahtam til lab lastajem ta farakstijajem, no kureem kahrigi sagaidifchu latru jaunu darba. Schahda nelaine u. j. rakfneezibas lauka naw notifufe wineem ween. Pat slaweneem rakfneekem ne-iseet latru refti lahgis. Ta p. peem. Ebers, kuresch tapis slawens zaur saweem romaneem: „Uarda,“ „Eine Aegyptische Konigstochter,“ un it sewifchi zaur sawu „Homo sum,“ — sawu gobibu ne lahdi naw wairojis, farakstidams pehbigo romanu „Die Schwestern.“

Zilifse, 1880. gada 16. februari.

Drawneels.

Swehreschana pee Samojedeem nu Ostjaleem.

Tapat Ostjati, fa ari Samojedi swehre pee lahfscha purna. Swehretajis pahgreesch ar nasi to un fala: „Lai lahjis mani apehd, tad es par nepateefibu swehru!“ Wini ari swehre pee uguns; panem ar nasi swehroschu ogli, tura to kahdu brihbi

faimneezibas fwaris; sewifchi kad eewehrojams, fa ihpaschi semkopibas-fkolas faimneezibai ja-iseet us tam, fa mehhs no nepateijas graudu-faimneekofchanas alafsch jo wairaf pahrectum us lopkopibu, muhfu faimneezibu nahkotnes pamatu. — Gribetum ari sinat, kahda wihse mit. fkolneeki pee praktifka darba teel pamahziti? Zil no f. G. fga finahm redsams, wini strahda it fa prakti kalpi zitur. No ifwehgi-najumeem, no pamahzifchanas pee pascha darba, fadest tam un tam ta un ne zitadi janoteef zc., naw ne runas.

Cefam fcho nodaku nobeidsam, mums wehl japeefihme, fa sagaidamds waldes rehtinumds us wisu wihsi waijadsetu ari isfkaidrot, zil beefchi Wez-Sahtes faimneeziba un skola teel rewideeretahs, kas to isdara, kas pee tam atrahs, kas kontroleere labibas un wisus zituh eewehnumus un isdemumus, ehku buhwi zc.? It tas ir waijadfign sinat, ja publika nebuhs eesafnotees domahm, fa direktora fgs weens pats darot fa grih un fa wisa kontrole un rewifija pastahwot eefsch tam, fa wina farakstitee rehtinumi teel islahiti un — eefchufhti attes.

Tagad, us sawa rakfita beidsamo nodaku pahrejot, apluhfohm Wez-Sahtes fkolneeku strahdafchanu un teoretifko mahzifchanos.

No f. G. f. rehtinumeem ir redsams, fa fkolneeki wafaras pusgadā tifar weenu fundu par deenu bauba teoretifku mahzibu, bet seemas pusgadā zaur zaurim wairaf ne fa 3 fundas par deenu; fa wini wisu zitu laiku patehre, it fa kalpu-faimneezibas, strah-dajot, pahdot un atpufchotees; beidsot, fa fkolneeki daufdreif „if brihwa prahta“ strahdajot ilgati par nefajits laiku un zaur tam „eeguhjot dahschu brihwestundu.“ Schis beidsamais teikums naw saprotams; laifam buhs drufas mifejums. No dahschahm zitahm pufehm mums turpretim finots, fa fkolneeki „fheidsama darba laifa“ t. i. pee labibas un feena-eewahlfchanas, pee kulfchanas zc. teoretifkas mahzibas pa wisam nedabonot. Waj tas teefa, tas warbuht isfkaidrofees turpma.

Pat ari kad nelaika Sokolowiezs sawa testamentā nebuhtu no-fajijis, fa wina eestahdijumā faimneezibas darbeem teoretifko mahzifchana nebuhs apspeest, mehhs — pehz augschejahn finahm — Wez-Sahtes eestahdei semkopibas-fkolas wahrda nespehjam peefchirt. Dee naw fkolneeki, kas wisu zauru wafaru weenu fundu par deenu (daufdreif ari wehl ne to) mahzajs un tad wisu zauru deenu strahda un pu dalai nowinkto; jo kad Wez-Sahtes fkolneeki, fa f. G. f. fala, jau pulfti. 7. wafara eet pee meera un ne mahzajs nedf strahda, tad wineem tas laifs no 7. lihdi 10. t. i. it deenas pilnas 3 fundas ja-ispilda ar winkofchamu. Ahtrati ne fa tifar pulfti. 10. wafara gan ne fur ne-eet gulet. Waj pehz fchi sistema gan tahdas, kas „ne-esot parabufchi lauka strahdat,“ gan peeradinahs pee nerimfiofchas darbofchanahs? Mehhs loti fchaubamees. „Miffiggang ist aller Laster Anfang.“ (Slinkums zel wisu netiflibu). Skolneekem, paschds jau-

starp fobem un fala: „Lai uguns mani aprij, kad mana swehrestiba ir nepateefa!“ Tapat ar pee uhdens wini swehre, to eesmet karotē, apmoija ar nasi un fala: „Lai es noslhttu, kad tas naw tainiba!“ — Ari pee saweem beewelkeem wini swehre un wisas tahdas swehrestibas wini peerehkina pee swehtalahm zerononijahm. Katriis Samojeds un Ostjals ir pahrelezinats, fa latru nepateefa swehreschana nefodita nepaleet. Tapehz ari, kad kahds apfuhdsetis, ir wainigs, tad tas daufc labaf par wainigu atfiftahs, ne fa nepateefi swehre. Tahds, kas sawu wainu atfinis, us preekfchu top gobinats par newainigu un tainu zilweku. Bet kad kahds no swehreem teel saplofats, uguns grehta waj uhdeni nobeidsahs, jeb kad ari zaur zitu kahdu nesaimigu atgadijumu nobeidsahs, tad kuhlin nosala, tas esot d. f. h. w. a. i. s. nepateefi swehreis. Beezineekem naw ne kad jafwehr, wini teifchana top bes fchaufschanas uftizets. Tilai plahprahrigi zilweli netop par leezineekem peenemti. Behrni war leezinat pret wezaleem, brahli pret sawahm mahfahm un otrabi, un wihri pret seewahm zc. Wifis tas apleezina, fa Samojedeem un Ostjaleem ir stingra pateekbas fajušana un uftiziba tuwakam latra leeta. — dms.

Ahrprahrigi zilweli.

„Wispahriga Wahju kriminal-awije“ rakfita, fa Ciropa naw majaf par 300,000 prahta fajuufschu zilweli. No fcheem atrohahs Franzija 60,000, Bruhfija 35,000, majā Argawas aprinkt 1000, wifā Schweizija 6000. Ta tad Franzija nahf us 2—400 eefschwotajem weens trahs jeb prahta-fajuzis, Bruhfija us 450—800, Schweizija us 430, turpretim Argawas aprinkt jau us 200 eefschw. weens. Par gara fahfimuscheem ir jo labaki gahdats Anglija, kur 52,000 prahta fajuufschu trakonama teel aptopti. Jo fiktifi stahw ar fcheem fimajem Wahzija, jo Bruhfija knapi jesta bala no prahta fajuufschem trakonama teel aptopta, un tad ari leelala bala no fcheem ir primat-eetajis, kur wehl daufc kas buhtu pahrlabojams.

neflu gaddōs, dahrgo laifu nebuhs nowinklot. Mehs nefalam, ka wineem buhs wehl wairaf meefigi strahdat, ne ka tas Wez-Sahte jau noteek; turpretim mehs domajam, ka tas jau ir pa daudf pulku strahdats un pa daudf mas mahzits. Pa daudf mas; tikai weenu stundu par deenu. Ar to ne ka freetna newar panahft, ihpafchi ar til mafahm preefschmahzibahm, ka muhsu pagastu-fkolu audfekni baudijufchi. Jau tikai puslihds ihsam femkopim jamahzahs un jafin daudf wairaf ne ka dafchs fapnojis. Kadehft, kad til daudf laifa atleek, nemahza wairaf, tas mums nebuht nam protams. Pee tam mehs domajam, ka f. G. fgam pilna tairniba, ka Wez-Sahte darba-fpehku pa daudf; tee top walti iifchlehrdeti. Jaunekli, kas tur eestahjahs, ir pafchs darba gaddōs, no 15 lihds 25 gadeem wezi. Schini gada ir 44. Direktora f. rehlna wefelus trihs no fcheem fatofschneem uf weenu kalpu. Kuram femkopim nu ari tikai prahta nahks tizet, ka nostrahbajees fapfelis warehs stahwet pretim tahdeem trijeem! Kadehft jo ihsaka laika fchos fpehklus ne-ifleeta leetderigaki, lai atlikfos wehl wairaf laifa, ne wis nowinklofchanai, bet teoretiskai mahzibai? Jeb waj nepatihft wairaf mahzit ne ka tikai weenu weenigu stundu? Kadehft? Waj Wez-Sahte ir fkolneeku, jeb fkolneeki Wez-Sahtes deht?

Seemas pusgads ir ihsli mahzifchanahs laifs. Ko pee jupja wift 44 fkolneeki tad trenfajahs apfahrt wifu deenu un tikai kahdas 3 stundas mahzahs? Kur paleek garee rihti, garee wafari? Waj wajjadfagajeem darbeem p. p. nepeeteek pufe no wifceem, lai ta otra daka mahzitos, ta ka seemas-laika teoretiska mahziba pahrmihfchus fluktu pafneegta zauru deenu it wifceem fkolneekem?

Schi iifchdfehchanahs buhtu ne ween wajjadfaga, bet ari eefpeh-jama, ja eestahdijums zitadi newaretu pafstahwet. Bet mehs efam peerahdijufchi, ka tam lihdselju pahp pahrim, ari jo augstaku pafah-veenu fahneegt, ja til grib. Wajjadsetu wairaf kalpu turet, lai fkol-neeki wairaf fpehtu baudit teoretisku mahzifchanos. Scho muhsu peerahdijumu warbuht warehs fahufinat tikai fklaidri, fihki un pilnigi rehlinumi par wifceem gadeem, — rehlinumi, kura ufnehti it wift fainneejibas un fcolas eenahkumi un ifdewumi.

Barona f. G. fgs aifbildina, ka Wez-Sahtes fainneejibas eenah-kumi newarot buht til leeli ta zita til leela un til laba fainneejiba, atadeht ka dafchus darbus ifdarot darba neprateji, kam wehl jamahzahs. Pee fehifchanas un lopu fopifchanas ta ihpafchi warot fajufst. Schis aifbildinajums muhs nudeen pahfsteids. Jotiz, ka barona f. naw femkopis. Waj ta war buht femkopibas fklola, kuras laufus ne-fahrtigi apfehjt! Ihpafchi fehifchanai tahda fainneejiba janoteek fahrtigi. Ko tad zitadi palihds wifa teoretiska mahziba, wift publini wifa femes kultura, wift leelee naudas-upuri! Refahrtigi, warbuht ftrihpains waj pa daudf beefi jeb pa daudf rehni apfehiti lauli fem-kopibas fcolas fainneejiba! Kahdas tukfchas ifrunas! Waj tad direktora fgs pehz zeen aifstahwefaja domahm warbuht nefin, zil ruhpiigi ja-affehjt lauli, ja no teem grib labus auglus fagaidit? Te mums Sintenis fgs nudeen jahem fahuffehchanā pret f. G. fga apwainofchanu. Mehs efam pahfleezinati, ka Sintenis fgs gan tikai tahdeem fkolnee-keem ufstizehs fehifchanu, kas to prot, un ja tahdu nebuhtu, peenems algadifchus, par kureem tatifchu it gada deefgan prahwas sumas ir ifdotas. — Tilpat glufchi bef pamata ir f. G. fga domas par Wez-Sahtes lopu fopifchanu. Kura fainneejiba gan ir fapratigaki lopu fopeji? Waj prafti ftrahdoneeki un meitas gan fcho darbu prot labaki, ne ka Wez-Sahtes fkolneeki? Un par to tur tad ir ufraugs un direktora fgs? Kadehft tee ne-eerahda, nepamahza, nepoteiz, ka lori jatopj, kad jabaro, jadifrdina, jafilanz w.? Pee fahrtigahs ufraudfibas un pamahzibas fates prafts ftrahdoneeks ahtri ween eemahzifees fcho darbu; bef tahs finams ne kas lahga nebuhs.

Beigās wehl tahdu wahrdu par f. G. fga gala-peeihmefumeem. Relaika Sokolowicza f. ar fawu eestahdijumu ne-efot gribejis tekmet tautifkus zenteenus. Pateifi; mehs domajam tapat. Bet muhsu buh-fchanas un eefthmotafus wifch tatifchu ir eewehrojts. Wifch fawu fapitalu afstahjis femneeku jeb femkopju fahrtai par labu. Pee fchis wifwairaf poeder Latweefchi. Wifch pahrediejs, ka femneeku fahria reif buhs pahfahwiga; tadeht wifch-tekamentā nofajijis, ka eestahdijuntani reif buhs pahfreet pahfchu femneeku waldifchanā. Wifch finaja, ka Latweefchi naw Wabau ofimama; tadeht wifch nofajija, ka Lat-weefcheem jabuht par fkolofajeem, til ihsli ta uf tam derigju fpehtu netruhfst. Waj tagad tahdu fpehku truhft? Mehs nedomajam wis. — Bet kahdi fkolotaji un wadoni tagad ir Wez-Sahte? Direktora fgs

ir — Bruhfchu ofimuma, latwifki nefaprot; fkolotajs ir — Jgawu ofimuma, latwifki nefaprot; ufraugs ir Bruhfchu ofimuma, latwifki nefaprot. Un Wez-Sahtes fkolneeki ir — Latweefchi! Ka tas fahlan ar muhsu ihsahm buhfchanahm, ar Sokolowicza nofajijumeem?

Kad barons f. G. fgs fawā rakftā peeihme, ka „warbuht“ tikai nahlofchā feemā eefpehifhot, fklaidrus rehlinumus dot par fcho tetofcho gadu, jo pehz wina domahm tahdi rehlinumi par pagahjufcheem gadeem ne-efot wajjadfigi, tad mums atkal no fawas pufes japee-fihme, ka zeen. barona fgam wifai wihlees, ta domajot. Mehs ari netizam, ka eestahdes walde fchihm domahm peekritihs, jo tad jau tihfchā prahta ari turpinal Sokolowicza tekaments fluktu pahfahpts, un femkopju fahrtai, kuras deht wifch fcho eestahdijumu dibinajis, weenumehr buhtu teefiba fchaubitees un gudrot, kadeht Wez-Sahtes eestahde neufplauft un negrib fatot, jebfchu tai ifleetati til leeli eenah-kumi, til leeli fapitali un darba-fpehki, kuru beidsamajo jau efot pa daudf. Tahdu fchaubifchanos Sokolowiczahs ihpafchi gribejis nowehrfst un pret eestahdi publikā zelt ufstizibu, nofajidams ka par to it gada jafjudina fklaidri rehlinumi. Mehs zeram, ka eestahdes walde fcho ftingro nofajijumu ifpildihs, lai ari gan drufzin wehlu.

Semes-tehwa 25-gadu waldifchanas-fwehtki.

(Beigums.)

Pehz tam kad gubernatora fgam eefneedjamā adrese albuma kopija no komitejas lozefkeem un wifceem aprinku fuhntneem bija pa-rakftita, wift fchee representanti dewahs uf ifpufchfoto Zehra fahli, kur Bruhma f. fwehtku-runu fajijis. Refawejamu darbu deht (pafchā fwehtku leeta) mehs fcho runu nedabujam ofirdet. Pehz tam wift pagastu representanti un leels laufchu pulks dewahs uf Latweefchu (Annas) bajnizu, kura tikai gruhti wareja tilt eefchā; jo ahra fahweja neftaitamas ufstizigas dmehfeles, kas ari fahroja bajniza teift Deewu Rungu fchinis augstōs fwehtkōs; bajniza bija wahrda pilna finā — pilna. Liturgiju un altara luhgumus fajija zeen. bajnizas fgs Grass, fprediki zeen. bajnizas fgs Konradi, kuru Zelgawas Latweefchu draudje ka freetnu fpredika teizeju jau pofihft. Mums deemschehl janofcheklo, ka wina ne wifai ihsli fwehtku-fprediki neipehjahm fapraft, — jo fahwejam jo atahlatu no fpredika-frehflā. — Bajniza bija pufchfota ar degofchahm fwezehm, pulehm un fahdeem. Pate draudje tikai kahdas 2, 3 dfeefmu perfchas dfeedaja, winas weetu ifpildija, ta mums likahs, jaults foris. — No bajnizas wift pagastu representanti dewahs uf pili, Keifara iftabās, kur pa dafai jau bija, pa dafai wehl atnahza wifu fahrtu, korporaziju un beedribu aifstahwji un preefchneeki, ta ka pat ne Zelgawas fwehtku komiteja nepalita bef weetneekem. Wift gubernatora fgam, kas atnahkufchos fanehma fawā leelajā fahle, iffajija fawas neaprobefchotās ufstizibas- un mihleftribas-juhthas pret fahfti mihfoto Rungu un Keifaru. Latweefchi zaur pagastu wezalo komi-tejas preefchneezibu nolafija adrefi gubernatora fungam un turflahf winam pafneedsa augfcham mineto albuma kopiju. Gubernatora f. atbildeja latwifki zaur fawas kanzelejas direktoru, ihsli walfifrahtu fon Rummela fgu. — Tahda augftā fwehtku-fapulze, zil mums finams, Latweefchu fuhnti un representanti bija pirmo reif; tas ari krita loti azis un flawa wifai eewehrots. — Swehtku maltite bija pulkften 8 1/2. Ka goda-weefi bija luhgti: gubernatora un wihze-gubernatora fgi, mufchneeku preefchneeziba, wifu Zelgawas teefu preefchneeki, wif gubernas pahrwaldes un Zelgawas polizejas lozefki, pilfehthas preefch-neels w., bet atnahkufchi bija tikai: gubernatora un wihze-gubernatora ff., wift gubernas pahrwaldes lozefki un tahs wif-fekreters, wif polizejas lozefki, palfawneels fon Krüdners un wina palihgs fon Worfampffs-Laue, Zelgawas birgermeiftars Schmidt, A. Webera fgs un Materu Juris, kurih beidsamajis ifpildija ari fwehtku zeremoniju rihfotaja weetu. — Zehra Sahle bija jauki ifpufchfota, bet wifftaifstaki to gan pufchfotaja Keifara Majeftetes un Wina augftas laulatās draudfenes rehli, tapat ari teizanti ifdewufehs Keifara portreja, ko gubernatora fgs dahwinajis pagastu wezakeem. Laimas wehlejumus iffauza: wifpirms gubernatora f. Keifara Majeftetei, uf to atfkaneja fapulzes ffrfnige „hurah“, tad Keifara-dfeefma, beidsot atkal trihsfahrtigs un dedfigs „hurah“, pehz tam no komitejas pufes gubernatora fgam un wifceem jifeem goda-weefceem. Goda-maltite, pee kuras ari dāmas peedalijahs, dewahs jauki. Kad augftakee goda-weefi bija aifgabjufchi, tad finams wehl ufdehra dafchās labās „augftas faimas.“ Maltite nobeidsfahs

fahdōs pullst. Daschi aigahja teatri, ko mehs deemschehl neware- jam apmeklet. Pehj teatra Zelgawās iwehtu komiteja isrihloja dantschus, turpat Zehra sahle. Aprintu sūhtni, tā pats par fewi protams, pee teem nepeedalijahs, bet atkaphahs byfetes ishabā un farunajahs par dascha- bahm leetahm.

Dalhadās sinas.

No Gekschjemes.

„Bals“ ar droschu peeri leedsahs mums pahrmetsi koro- fchanu pret Keisara-beenu, wina esot tīfai no schihs deenas fwinēshānās tunajūh. Tahlak wina noprasa „Balt. Semkopim,“ waj tas esot isnehmis ihpashu patentu uf patriotisumu un pahrmēt winam, tā nepacijot ne weenas nedelas, fur winsh nepluhzotees ar Latw. un Wahzu laikrafsteem. Denunziacija esot „B. S.“ ipehls un nepazeeshama esot palikufi „ta nepeeklahjiga waloda, ko winsh eewedis Latweeshu rakstneezibā, tahs jaimoschanas, kas ir wina lara-eerotschi.“ „Kā wina agrafas lishfeschanas un glaimoschanas ar pazeetibu esam panesuschī, tā ari sinafim wina laumeem wahrdeem muguru greest,“ tā „Bals“ nobeidš fawu pagaro usbrufshanas-rakstu.

„Kā jau senat peeshmejuschi, mehs strihdōs ar scho jauno lapu ne-eelaidifimees. Tā ari schoreis tīfai ihfi peeshmejam „Bals“ is- tureschanos pret otru Latw. laikrafitu, spreedumu atlaudami zeen. pub- lifai, kura gon wairs neshaubisees, ka „Latw. Awisei, Wahzu laik- rafsteem ic. peepeeshi ir radees jaunš lihdskarotajs, ja ari warbuht tīfai karā pret „Balt. Semkopi“ un Sobgalu.

Schis notikums, tā mums schket, awishu rakstneezibas-laulā radihš eewehrojāmu pahrmehrschanos, kuras dehl mehš fewi nejuhtamees at- bildigus.

„Bals“ atgreeschanahs. Daudslahrt jau esam usrahdijschi, zif gruhiti pee mums ir zihnitees pret Wahzu awisehm un nelatwisteem Latweeshu laikrafsteem, un zif weegli ir eemantot winu slawu un draudsihu. Weens weenigs saprotams, redjams, nopeetus solis atpafal pahrmehrsch smago, ehrlschu un dadschu pilno zelu par roschu leiju, fur meers, nihlestiba un draudsiha pretim nahlschana. Mehš neleedsam, ka mehš ari fawu zelu tā warejam pahrmehrsch. Schini sinā mums tatschu ir daschi preekschahjesei — gaischa preekschihme. Mehš esam pa- liluschī uf sawa usjahktā zela. Weegli tas mums nebija un — nebuhs. Bet ne wiseem dots isturet lihds galam. Zilweku pahrmehrsch leelakā data jau tuhliit pehz zihniinu pirmā karstuma nogursi, atlaischahs un eeranga ne-ismehrijamo plaisimu starp dadschu zela un roschu eeleijahm un — noleekahs uf smarshainahm puku dobehm. Un zif jauki tur dušet. Zif mihligi tur atskan putninu dseesmas, zif sirnigi tur smaيدا jaunee draugi! Ari „Bals“ fewim iswehlejuschs scho labato teesu — ir atgreesufechs. Lasitaji atminefees, zif ari Wahzu awises wehl nesen teesaja par scho jauno, duhschigo laikrafitu, „Latweeshu Sakalu,“ tā Wahzu awises winu behweja. Un nu? Peepeeshi „Bals“ justa- ment no schihs pufes atskan slawas un pateilschanas-dseesmas. Kas schos brithnumus padarijis, tīf ahtri, tīf peepeeshi? Nu, „Bals“ ir gudra awise; wina prot isleetat ihsto brihdi. Tad, kad „Baltijas Semkopim“ no wifahm pufeshm bruhl wirsū, ihpashī no Wahzu awishu un winu peekriteju pufes, tad „Bals“ ir klast un met uf ir fawu afmini winam wirsū. Un redsi! Wahzu awises ipije auffs, klaufahs un lasa, un islasa teizāmu lihdselli pret „Balt. Semkopi.“ Kad schā weze eenaibneeki pret winu karo, tad mos palihds winu wahrdi un raksti — ir jau weza leeta. Bet „Bals“ kas lihds schim pee schem eenaibneekem nepeedereja, ta tagad pajet fawu swarigo hahsi, un fawu wina ofafa, tas peepeeshi Wahzu awisehm paleef upar nemalbigu sludinajumu tadehl ka tas ir pret „Balt. Semk.“ winaš nro pahrtullo, nre-islaisch nre silbites un nodrukā un weeleek wehl klast — ar kahda teizāma Latweeshu rakst- neeka un wadona peepalihdsihu — wez un wezas, sen jau nomallatas, par netaisnahni peerahditas leetas, un nahmes spreedums par „Balt. Semk.“ ir gataws. Rigas awises preezajahs, ka „Balt. Semk.“ nu esot weens pats palizis. Ja, winsh ir weens pats palizis un weens pats winsh zihnišees tā lihds tam, kad zitreisejās „Bals“ wehl ne- bija, — winsh zihnišees tā, ka reis no wina nesazitu, winsh ne esot bijis pasahwigs un patshwigs. Bet kad Rigas Wahzu awises grih- sindat, zif ilgi Latweeshu tauta winu wehl pazeetihš. (Wie lange wird

ihū das lettische Volk noch dulden?), tad mums uf tam ir tīfai weena atbilde.

Tif ilgi, kamehr winsh Latweeshu tautai irahdabš!

Par Kurfemes albumu, ko laulpagasti zaur fawu deputajiju 19. februarā zaur eekschleetu ministera Igu Wisaugstaki nolika pee Keisara Majestetes kahjahm, daschas Wahzu awises jau senat ir pa- sineeguschas spreedumus, kas pagastu wezako komiteju bahrgi, noteesā. Nesen „Btga f. St. n. L.“ fawā 52. numurā isfafa tahdu pat bahrgu spreedumu. Komiteja esot usnehmufi labafas ehfas un faimneezibas tīfai Krona mahjās un tahm preti nostahdijsch tīfai weenu weenigu fagruwuschu buhdu no weenas privat-muischas (Bilestu m.) mahjahm. Noboms tē esot rotahm taustams, bet pee Newas kasteem t. i. Sw. Peterburgā tizeeshot, ka schi pahrleekā starpiba jau esot muhsu buh- schānu pamats. Tadehl lehti protams, ka Kurfemes ritereschafes wee- neekem naw bijis eespehjamš peedalitees pee pagastu wezako isrihtotās goda maltites 19. febr. Pagastu wezakee wehlat isfajijuschī noschelo- schānu, ka tee, kam wini darbu ustizejuschi, to tīf nepeeklahjigi isdarijuschi un ka wineem, proti pag. wezakeem, ne prahtā ne esot nahjis, riter- schafes nopelnus mafinat. „Btga f. St. L.“ ari labprahht tizot, ka tas gluschī teefa, un esot pahrleezinata, ka scheit daschu tautas-wadonu netihras rotas bijuschas wainigas; schee wadoni esot ari Wahzu awises Sw. Peterburgā denunzeerejuschi, — tee esot zilweki, kas ne lahdu lihdselli neshmahdejet un 19. februaru ar meleem eesahlfuschī swinet. Kā zerams, schos melus ihstā weetā usrahdischot. „Sabaki buhtu bijis — tā min. Wahzu awise treez — kad ta weena bilde (kura israhbot to fagruwuschu buhdu) no albuma pa wifam buhtu isnemta. Lai „muhsu tauta“ scho kauno notikumu eewehrojot un turpmat atraujotees no tahdeem zilwekem, kas aif tautifko zeenteenu sega paslehpj fawus paschu noluhkus.

Mums wehl naw pilnwaras, scho klaijo un netaisno apfuhdsihu tā peenahlahs graist, bet to watam jau tagad fazit, ka zeen. raksti- tajām wifa leeta nepareisi atskahstita, ja winsh to naw tihschā prahtā pahrgrosijis. Un jo wairaf noschelojams tas ir tadehl, ka atskahstitaji jeb apfuhdschetaji, tā leekahs, peeder tam Latweeshu pulzinam, kas sem lahdu pahrat godkahrigu wihru fshahdigās wadishanas ne ween pag. wezako komitejas nopelnus uf tahdu un wehl daschadu zitu wihfi bshrahš mafinat un nokehst, bet ari winaš darbeem lufuschī zela la- weklus, kas no paschu Latweeshu pufes ne kad nebija sagaidami. Taisniba prasa nopeetni, ka schis prestrahdatoju bars reis teel atklasts un pehz nopelna teesats, un mehš esam pahrleezinati, ka tas fawā laifā notifs.

Riga. Baltijas gubernu muischneezibū weetneeki esot, tā Rigas Wahzu Awisei sinots, pasneeguschī 17. sch. m. Keisara Majestetē laimes wehlechanu adreeses, un tīfuschī uf to laipnako fanemti.

No Kehweles. Spreedums Gapsales polizejas rahtskunga Kymmela leetā nu ir beidsot, ka „Golos“ fino, taints. Kymmels, bija loti bahrgi apgahjees ar lahdeem semneekem, kuras tas par jagleem tureja. Igaunijas semes wirsteesa tam bija par amata waras pahrlahpichānu nospreedufi diwi mehneschi zeetuma; ziti ap- juhdschete — birgermeisterars Leidigs, rahtskungi Matthesens un Holm- bergs, Dr. Bergs, teesas sulaini Remus, Risl un Tommaweife tapa attaisnoti. Senats scho spreedumu atzehlis un noteesajis Kymmeli uf wihu ihpashu teeshu faudeschānu un 8 mehneschi zeetuma; birger- meistarim Leidig nospreesti 2 mehneschi un teesas sulainim Remus 1 mehnešs zeetuma. Dr. Bergs un rahtskungs Matthesens dabujuschī rahjeenu.

No Lihsumas. 6. februari sch. g. notifa Lihsumas wešchā breeimiga nelaiwe. Tur treschdeenas rihtā bija aigahjuschi Lihsumas bishlera puishī uf mešhu, balfus laifi. Tur gadijees, ka weenu kofu semē laishot tas eegahjis sem otra kofa, fur tad otru kofu laiduschī pirmajam wirsū. Tur sem teem mineteem kofeem ir jahgejuschi ari diwi zilweki, kureem jau kahdas wairaf reises usfakuschī, lai behgot nost, ja kofs drihi warot uofis. Kofs ari drihs gahjees; abi mineteē jahgetaji iskluschi behgt; weens aishbedhis, atris ari buhtu aishbedhis, ja nebuhtu apstahjees un istatjees. Bet tani brihdi, kad winsh ap- stahjees, kofs kritis semē winu ari par upuri few lihds panembams. Nelaimigais weena rofu, kahju un muguru salausis tā ka uf weetas bijis pagalam. Pafat ir palikufi araitne un behrus, kas apraud or neapraklamu islamjibu fawu nelaimigo tehmu un wihru. (M. w.)

No Dobeles. 11. febr. sapulzejahs Dobeles mahju ihpafchneeki un ihpafchneezes, ka ari daschi eedfchwotaji, us mahzitaja Bielensteina usajinaschanu, tureenē polizejas lokali. Sapulze nolehma, Keisara Majestetes 25-gadu waldifchanas fwehtkeeni par peemitu zaur labprahhtigahm dahwanahm kraht kapitalu un to nofaukt par Aleksandra-kapitalu, ar kuru usturama Dobeles ehrgelneeka skola.

Keisara-deenas fwinefchana Peterburga. Schai preefsch wifas Kreewijas til eewehrojama deena wifa Peterburga bija tehpufees tani wislabala fwehtku rotā. Kas 18. februari wehl nebija refidenzijas isgresnofchanas sinā padarits, to pabeidsa 19. febr. agri, ar mudigu roku un leelu ruhpihu. Pulksten 9^{3/4} wifā refidenzijas basnizas swani fimoja, la fwehtki fahfahs. Wifa refidenzijas wehriba bija greefta us Seemas pili un turp tad ari steidsahs kauschu bari no wifahm fahrtahm.

Pulksten 10. no rihta sapulzejahs wifā garnizonas ofizeeri us platfcha starp admiraliteti un Seemas pili, kas bija eeflehgta no saldātu rindahm. Af saldātu rindahm bija nostahjuschees nepahrredsjami kauschu pulki. Platfcha widū bija nostahditi wifā Peterburgas gwardijas regimentu mustlas kori sem gwardijas korpusa musikmeistera Burnfka komandas, kas us fahda ar fartanu wadmahu pahrlahtha benka fahweja. Starp fahthubdameem generakeem redseja grafu Loris-Melikowu, kara-ministri, grafu Milutinu, general-fchtaba preefschneeku, grafu Seydeni, korpusu komandeerus un gubernatorus; grafu Toblebeni, Rabezki, Stobelewu, Stollipinu, Richteri, artilerijas preefschneeka palihgu, Baranzowu, firtus Sumorowu un Barclay de Tolly-Weimarn, general-adjutantus grafu Baranowu, grafu Siwersu. Leelais Seemas pils pirmahs fahfahas balkons bija nofahhts ar tepdekeem un wifā fahfahs us to, sinadami, ka Keisars tur isnahf ahrā.

Lihdft pulksten 10. isnahza us balkona Leelfirsts Nikolajs Nikolajewitschs un komandeeereja kara-fpehku stiprā balji: „Klusu fahwet!“ un tuhlin pehz tam parahdijahs Keisara Majestete, no apafschā sapulzejuscheem ofizeereem, saldateem un laudim ar til wareneem hurah-fauzeeneem apfwiezinafs, ka pat musikai tuwaf fahwofchee tautas meldiju gandrihs nemaf newareja fahfirdet. Keisara Majeste pateizahs wairaf reifchu un, ka rahdijahs, wehlejahs, la hurah-fauzeeni apklusu, bet tas nebija eefpehjams — preels bija pahraf leels. Saldati un laudis fweeda zepures augsti gaisds, un ja fahdreif gawilefchana weena pufē drusku apklusā, tad ta otrā pufē eefahfahs diwreif fpehzigal.

Ap Keisara Majesteti fahweja, wifā Leelfirsti; ari Leelfirsteene Marija Aleksandrowna. Balkonam blakus, aif loga, redseja Keisarifku Augftibu Leelfirsteeni Tronamantineezi ar winaš behrneem. Bezaflais dehls, diwpadfmit gadus wezais Leelfirsts Nikolajs Aleksandrowitschs, bija gehrbees leibgwardijas Preobraschenski regimentes praporfchfchila uniformā.

Pehz tautas luhgšanas musika fpehleja: 1) fahdu Kreewu tautas dseefmu no barona Scheliba; 2) Swehtku marfchu no Burma; 3) Marfchu is Glinka opera „Kuzn̄ za P̄ra“ un beigās wehl reif tautas luhgšanu. Leelu preeku modinaja Bez-Kreewu tautas meldija is operas „Kuzn̄ za P̄ra“. Pee dseefmas beigahm us Wafkij-Ostroma fchahwa ar leelgabaleey.

Pulksten 11. sapulzejahs wifā ofizeeri no tahm regimentehm, kuru preefchneeks ir Keisars, Seemas pils Baltajā fahle, kur Keisarifka Augftiba Tronamantineeks, ka gwardijas korpusu komandeedamais general, korpusu dahwanu Keisara Majestetei gribeja pafneegt. Dahwana pafthw is mahfkligi isfrahdata fubraba altara, jeb pareifaki fahlot, fwehtekla fkapja. Bes Leelfirsta Konstantina Nikolajewitscha, pee fchi akta pedalijahs wifā Leelfirsti, ka ari gwardijas pulku preefchneeki un fwihthes generaki.

Pulksten 11. eeradahs Keisara Majestete, Preobraschenski gwardijas regimentes uniformā.

Leelfirsts Tronamantineeks pafneedsa Winaš dahwanu, pee tam ihju runu turedams, us to Keisara Majestete, dīki fustinats, atbildeja:

„Schodeen ir 25 gadi, kur Man bija tas gods, fcho regimentu pahrwaldneeka weetu eenem, kas ap Mani tagad fapulzejuschahs un kas Man jau agraf bija mihlas un dahrgas bijuschas. Preefch wairaf ne ka 40 gadeem Es eefahku deenet Preobraschenski regimentē un (pret ofizeereem atgreetdamees) ar preeku Es atminos pagahjuschā gada, kur Mehs fchai deenai par peemitu jaulus fwehtkus fwinejahm. — Schini weeta Es fajiju regimentehm preefch 25 gadeem, la Es us Juhfu padewibu un

ustizibu pafthwigi palaufchos, un teefcham, regimentes ir jahu padewibu un ustizibu meera laikds un ari diwds kards parahdijuschas — Polu dumpi un pagahjuschā afnainā karā. — Dīki fustinats, Es Jums, Mani fungi, issafu Samu Keisarifku pateizibu; paleezeet Man, kas Juhš lihds fchim bijat, un kad Manis wairs nebuhs, tad paleezeet Manam deklam tee, kas Juhš Man bijat.“

Pehz fcheem wahrdeem Keisara Majestete isgahja zaur ofizeeru korpufeem, kuri zaur patlaban dīrdeteem wahrdeem bija dīki aifgrahbti.

Pehz tam bija deewkafposchana pils bajnizā, pee kam Keisars weda Leelfirsteeni Tronamantineezi pee rofas. — Ap pulksten 1. fwehtki beidsfahs.

Keisara Majestete fanehma 19. februari, bes daschahm zitahm deputazijahm, ari deputaziju no wifahm Peterburgas meitenu skolahm, gimnafjahm un seminarjahm. No katra instituta gan bija tifa neleels fahfahs fkolneefchu fuhfahs, tomehr to, kopā ar winaš preefchneezehm, bija lihds 600. Sahle, kur tahs nostahjahs, bija ari dahwanas, to feeweefchu fcolas gribeja Keisara Majestetei pafneegt. Keisara Majestete eenahza fahle pulksten 2^{1/2}. Seeweefchu skolu preefchneeks Keisaru fanehma un meitenes, sem profefora Rubega wadifchanas, no-dseebaja apfwiezinafchanas dseefmu. Pehz tam Keisars fahfwiezinafahs it laipni ar kattras eestahdes preefchneezibu, preefchneezehm laipni roku fneegdamš un pret fkolneezehm pafkanidamees. Par dahwanahm Keisars issajija Samu wisaugftaku pateizibu.

Pehz Keisara aifeefchanas fkolneezes tapa eremitafchahs fahla ar fchokolabi pazeenatas.

No Peterburgas. „National Btg.“ dabujufi no Diedenhofenes polizejas waldes Lotringā wehfti, ka tur 31. janwari apzeetinats grafš Edmunds fon Rwiatkowskis is Kiewas, kas isdewees par Kreemu fuhfni, ufturejees diwi deenas pee fahdas feewifchlas un us jautafchanahm, kas winsch ihfti ir, par atbildi rahdijis jahu remolweru. Pee apzeetinafchanas winsch turejees ar waru preti; us zeelumū wedot winsch ari rupji apwainojis Wahju keisaru. Tilufchahs fuhfahs wairaf depefchahs us Kreewiju, bet us tahm nedabata waijadfiga issfahdrofchana; beidsot zaur leezineekeem isdewees peerahdit, ka apzeetinatais fahfahs jemi dalibneeku pee Mafkawas dseefszela attentata ejam, un ka tas leeljees, usbrukt Kreemu Keisara dīchwibai, til lihds ka atkal nonahfchot Kreewijā. Zerams, ka zaur usfahkto ismekleschahu par zeetumneeku dabuhs fchahdratas finas.

No Peterburgas. Sina, la Wera Safulitfch is Schweizē fchurp atbraufufe, israhdahs par nepareifsu. Domā, ka fchi fina til tadehl ispausta, lai polizejas wehribu no zitahm leetahm waretu nowehrft.

No Peterburgas. Par nofeedsneeka, Skuzlas mefchfchana Hippolita Dfipowa Mlobeska noteefafchahu lajamas awifē „St. Pet. Herald“ fchahdas finas:

Jau agri rihta tifa weena dala no Semenowa platfcha zaur polizeju un fchandarmeem eenemta; ap eenemto weetu pulzejahs pehz tuhftofcheem un atkal tuhftofcheem fchaitams kauschu pulks is wifahm dīchwes fahrtahm. Platfcha widū bija usjeltas karatawas. Karatawas, fahdas 20 pehdas augftas, fahweja us platformas, us kuras jausfahpi pa wairaf palahpeeneem. Us platformas bija tahli redfams kaunastabs, pee kura nofeedsneeku pa to laifu waijadseja nostahdit, kamehr tam fpreedumu nolasa. Pee staba bija peefaltas lehdes, ar to nofeedsneeku fahfahit, ja tas gribetu preti turetees. Af fchahfchahligahm karatawahm bija nolikts melns fchfirts, kura pehz ihja brijfcha eelift noteefata meefas. Pee karatawahm karajahs diwi striki, no teem weens preefch referwes. Striki bija loti teewi, maf refnaki par aullahm, ar kurahm zukura galwas apfeen, tomehr bende, par to isprafits, issfahdroja, ka teeweef striki efot derigaki ne ka refnee. Bendi un wina fchetrus palihgus usfahlot ari pahrgahja fchahfchahlas par fauleem; bende ir nofeedsneeks, kura firdsapfynu fpeefch trihs flepfawibas, un kas fcho nofeegumu pehz tifa noteefats pee fchahpes darbeem us wifu muhschu, bet kuru atfahja Mafkawas zeetumā ar to nofazifchahu, ka winsch usnemahs fcho behdigu amatu, kuru tagad jau ilgafu laiku walda wifā Kreewijā. Wina fchetri palihgi ir ari nofeedsneeki, kuras polizeja ftingri apwalteja. Pehz noteefafchanas winus atkal aifweda aifflehtōs ratōs.

Ap pulksti 10. nonahza us platfcha kara-pulki, kureem bija no-fpreests, pee noteefafchanas klaht buht, un nostahjahs fchetrfuhrti ap-

noteefafchanas weetu. Mas minutes preeksch 11. eeraudfija lehtiam atjahjam fchwadrona kafatu, un aij teem brauza melnee nofeedsneeku rati, wilkti no diweem wezeem, flibeem, pusalleem firgeem; nofeedsneeks bija atmuguriski ar strikeem peefeets pee walejõs ratõs atronafchos sehbelka. Mugurã tam bija tahs pafchas drahnas, kas nofeeguma beenã, tumfchs paleto un bruhnas tuhfa bitfes; pee kalla winam karajahs pafihstamais melnais galbinsch, uf kura nofeegums usrafsits. Natus pawadija leels kauschu pulks. Nofeedsneeka beskaunigs isskats wairoja sinkahrigãs publikas wispahrigu ihgnumu, wisur bija dsirdami wahrdi, kas leezinaja no publikas reebjuma un taifnahm dusmahm pret laundari.

Sleptawa bija bahls kã mironis, tomehr wareja manit, ka winsch publejahs, isliktees meerigs un wairaf reises redseja winu isfmeedami, gandrihs waretu fazit, beskaunigi smihnam, ta p. p. kad pawadidams polizists winam gribeja palihdsjet istahpt is rateem. Winsch atraidija palihdsibu un gahja taifni uf karatawãhm, no poliziteem pee strika turams. Pawehlei pee staba nostahtees, winsch tuhlin paklaufsija, nostahjahs stingri, pazehla, zil ar faseetahm rofahm fpehja, nefaunigi smihnedams galbinu, kas winu apfihmeja par laundari, un rahdija to, uf labo un freifo pufi raubfidamees, kauschu pulkam, kurfch isturejahs itin flufi.

Behz tam isnahja preekschã kara-teefas rakitu webejs un nolafija nahwes spreedumu; polizejas faldats to brihdi laundarim nonehma zepuri, bet tas neklaufsijahs spreedumã, arween aplahri skatidamees un ari karatawãhm un strikeem domigas azis usmesdams.

Behz nolafita spreeduma usnehma bende sawu amatu; winsch noweda noteefato apafsch karatawãhm, kur to wajadsseja tagaidit preesterim, kas winam tureja kustu pretim. Pa parastam smihnedams un kã atraididams winsch klaufsijahs garigas eepreezinafchanas wahrdus, tomehr lifahs, ka zeemigam preesterim idewahs wina fridi atgreest. Winsch paklanijahs uf trim pufehm pret skatitaju pulku, it kã atwadidamees, schoreis ar nopeetnu waigu, nostuhpitiã tad kustu un fanehma fwehtibu. Tahlit pehz tam pahrwilka bende winam rupja linu audelka kapuzi pahrgalwu un rumpi: rofas winam tifa zetat uf muguras faseetas un winsch bes pretimrunafchanas lahwahs uswestees tos trihs pakahpeenus uf lahju pametekla. Bende winam apmeta striki ap kallu, sawilka to zeeti un peestiprinaja strika oturu galu fahnis. Ar weenu rahweenu bende israhwa lahju pametekli un noteefajamais frita lahbas diwi pehdas uf semi. Gefahkumã winsch nemaf nekufiejahs, bet drihs fahla rolas un lahjas kã krampjõs raustitees. (Kahjas nebija faseetas). Behz apalahm peezahm minutehm meefas pehdigo reisi norauftijahs un tad lahjas flahbi karajahs uf semi.

Schetrdefmit peezas stundas pehz padarita nofeeguma bija laundaris sawu pelnito fõdu jau dabujis.

Kauschu pulks isturejahs flufi; tomehr flufummu trauzeja lahds jemneeks, kas ar diwu polizistu palihgu iswilka is skatitaju pulka trihs glihti gehrbuschõs zilwefus, kas pehz Schihdeem isskatijahs, lai tos nodotu schandarmeem.

Lee trihs runaja preti semneeka apwainofchanai. Semneeks teizahs dsirdijis, ka weens uf teem diweem fazijis: „Tagad wini domã lihdsjelli atraduschõ efam, ar ko muhs baidit, bet ari no ta mehs nebihstamees.“ Winus aismeda uf zeetumu. (Behz Wahju Peterburgas awises efot apzeetinati 7 zilwefi, kas bijuschõ beskaunigi deejgan, skali usteift laundari).

Behz 20 minutehm tifa meefas taifni no karatawãhm nolafitas apafschã paliftã fchirfã. Bende pahrgreefa gihmi aiffegdamo drahn, pehz lam peenahzigi pahrllezinajahs, ka nofeedsneeks miris. Gihmis bija uspampis, dseltens un kã fweedrõs masgats. Schirfsts tifa uslikts uf rateem un aifwestis; faldati aifgahja un kauschu pulks islikhda.

Daschi sinkahrigi skatitaji wehl apstahja karatawas un bendi. Schis teem pahrdewa majus strika gabalinus par trim rubleem.

Pahr noteefatã perfonu pafneeds Kreewu Peterb. aw. fchahdas finas. Mlodezjis zaur aifleegtu grahmatu lahshãnu peegreefees fojalistu mahzibahm un no 1875. gada publejees, tahs isplatit starp semneekeem reetrumã gubernã. 1879. gada heigãs winsch pahrgahjis pareiftizigã tizibã, lai mafaf tiftu kawets Peterburgã usturetees. Bet Peterburgã winsch tomehr ilgi nepalifa, jo jau fcha gada fahkumã winu is tureenes ifraidija un fuhitiã apafsch polizejas usraudfibas uf Minsku. Tur winsch ar gubernatora atkaufchanu dabuja rakitu darbus strahdat pee polizejas walbes. Rab, kã jau finots, lahdam darba beedrim bija

nosabfis reuolweri, winsch aismufa uf Peterburgu lai tur peedalitos pee nemeteem, ko winsch pilnigi tizeja 19. februari zetamees. No grafa Doris-Mek. Foma eezelshanas finat dabujis, winsch apnehmahs grafu nokaut un fchreja diwi beenas, 19. un 20. februari, ap Karamfina namu. Pahr ihru pee wina nefahdu neatrada, tapehz ari fklaidri nefin, zil winsch wezs bijis. Pats winsch isteizis, ka tam tilai 24 gadi.

Rigas Latw. beedribas runas wihru fapulzẽ 2. maria fch. g., beedribas preekschneeks starp zitahm leetahm finoja, ka ta no Widsemes Latweeschu beedribahm un lau. fapagasteem uf Reijara jubileju ifgatawota padewibas adrese efot no tee. u preekschã tam eewehletem deputateem 18. februari fch. g. eefneegta tifa, eefshleetu ministerim. Ministers deputaziju laipni fanehmis un apfolliees, adrefi 19. febr. Reifariskai Majestetei preekschã zelt. Peedalijuschõs pee adrefes efot 278 beedribas un laufpagasti. Naudas eenahzis 2684 rub. 71 kop. fhdewums bijis 1053 rub. Skaidrs atlikums no 1631 rub. 71 kop. pehz deweju wehleschanahs tifa eemafats beedribas kafe preekschã dibinajama Aleksandra kapitala, kurfch lopã ar agrafaju krahjumu tagad iftaifa lahbus 4000 rub. Runas-wihri isdoschanas rehlinus apstiprinaja un nofpreeda, drukat ihpafchu aprehlinumu par adrefes naudas eenahfshãnahm un isdoschanahm, fcho peesuhitit wiseem dalibneekem un pehz eespehshanas zaur laifraksteem isfinot. (R. S.)

Mastawa. Schodeen 22. febr. Reifariska Juhrneezibas Beedriba dabuja to preezigu finu, ka Reifariska Majestete Beedribai leelu godu parahdijust, dahwinadama winai leesibu, uf preekschdeedahm isdot, kugneezibai par labu leelus un mafus feltã un judraba medalus uf Reijara Aleksandra Otrã wahrda, Wina 25-gadu laimigai waldischanai par peeminu. Scho Wina augstu pawehli Juhrneezibas beedribas preekschneezibai pafinodams, finansministeris turklaht peemin, ka winsch jau usdewis, darbu usfahlt preekschã medalu ifgatawofchanas. C. Waldemars.

No Kuitafes. Schejeenes dome atwehleja 20,000 rub. preekschã Kaufafijas uniwersitetes dibinafchanas Reijara Majestetes 25-gadu waldischanas fwehiteem par peeminu. Ari semes banka ir preekschã ta pafcha noluhka pafneegust dahwanu.

Politifks pahrskats.

M. J. Jelgawã, 3. III. Laifrakitu lapas wehl arweenu pa dalai pilbitas ar wehliim par Reijara-fwehiteem 19. februari, (ko ari ahfsemju Kreewi wisur fwinejuschõ. Uf wisai juhsmigu wihri atfwabinatee Bulgaxi sawam Brihwibas-Dewejam un Zaram-Atfwabinatafjam parahdijuschõ sawu karsto mihlestibu un ufizibu. Zaur sawu firfu, kas, kã jau finams, pats aifbrauza uf Peterburgu, wini Reijaram Aleksandram aifshutijuschõ jauku albumu ar fotografifkeem usnehmumeem no tahm weetahm, kur beidsamajã karã leelafãs kausjas bijuschõs un kuras Reijara Majestete pa dalai Pats apmeklejis. Bes tam firfts no 26 Bulgaru pilsehtahm panehmis lihdsã un nolizis pee Reijara Trona wisadas dahwanas no Bulgaru tautas, wiswairaf ruhpneezibas isfrahdajumus un dahhadas fihfas leetas. Pafschã 19. februari firfts no saweem pawalstneekem fanehmis leelu pulku telegramu, kurdõs tee Kreewijas Waldneekam wehle laimas un wehiti, ka it wisãs Bulgaru familijãs un fa-eimãs 19. februari fwini tapat kã Kreewijã. — Senaf finoja, ka Frantschu waldbiba nihilistu Hartmani, kas wainigs pee Mastawã padarita attentata, efot idewust Kreewu waldbibai. Schi pehz telegrameem nestã wesis pa tam israhdijusehs par nepareifu. Deemfchehl Frantschu waldbiba, apbrandeta un usmudinata no rabifaleem, ta fãlot beidsamajã stundã apdomajusehs un nofeedsneeku palaidusi wafam, aifbildinadamahs, ka Kreewijas waldbiba ne-efot deejgan fklaidrus peerahdijumus peenesufi, ka Hartmanis efot Hartmanis un turklaht mekleta is nofeedsneeks. Rabifaku awises finams eet tahlaku un rakita, ka ja tas ari buhtu peerahdits, Kreewijas waldbibas prãhjumus tomehr ne-efot ispidams, jo Reijara-sleptawa efot politifks nofeedsneeks un kad nu starp abahm walshim nepastahwot lihgunis, ka politifki nofeedsneeki ja-ihdõb, tad ari Hartmani newarot isdot. Tahda breefmiga logifa finams newar faiflanet ne ar morales, nebi ari ar statpautifkeem lifumeem, un tabehl fchi isturefchanahs Frantscha waldbibai warbuht gan pee Kreewijas pretineekem, bet ne weenã zitã walfit labu sawu newar zelt.

Sw. Peterburgas Frantschu ariise (Journal de St. Peterb.) pareisi nopeetneem wahrdneem graisa tahdu istureschianos un isslaibro. ka ta pee Kreemu taitas newar wis modinat zeenischanas un ustizibas juhtas pree Frantschu taulu. Ka tad isprofanti schis taitas un minas waldbibas laimias wehlesumi, tad Kreewijas Reifers 20. februari un grafs Loris-Melikows 20. februari bija pasargati no nahwes bree mahm, tad Franzija tani pascha brihdi tahdu noseedsneeku ka Hartmanis palatsch u/ brihwahm lahjahm, akrauj ta tainnam sodane. Resen Konstantinopoli tris Dojteeschi usbruka Kreemu pallawneekam Rum merawan un to grubti eemanoja, ta ka tas pehz lahdam deenahm nomiris. Kreemu waldbiba pagehr, ka noseedsneeki pehz nopelna kluhtu teefati. Austro-Ungarijas trona prinzis Rudolfs saderinajees ar Belgijas kehina 2. meitu, prinzes Stefaniu. Ta ir 16. gadus weza un esot toi skaita. Bahzijas parlaments peenehmis likumu, pehz kura walts fara: pehfs meera-laidos, no 1881-1888. g. pa wairots lihdi 427,274 wihreem, ta ka tas nu buhs dauhs leelaks, ne fa lihdi schin. Scho likumu pahripreechot daschi wahrdi, issaziti, no waldbibas puses, no fareem war swert, ka Ciropa nebuht, tik meerigi neiffatahs, fa lihdi schin no wisahm pusehm apgalwoja. Runati ari wahrdi, kas simejajs us Kreemu-Frantschu sabedribu, ja kasch iszeltos. Unglijas parlamentu, kas wairaf, gadus bija lop, pa leeldeenahm atlaidischot un maija zelschot jainus lozellus.

Scheemes, Wahru awises dabujuschas smat, ka meera teesju likum preech Baltijas gubernahm wehl rei pahripreechi walts padomes lomiteja un pee tam ta pahraifiti, ka meera teesneschus zelschot sapuljes, pee turahm peederehs teelgruntneeki un pagastu wezakee. Senal bijs nospreefts, ka Wisfeme no semneeku puses draudses tonmenti buhtu tee zehleji. Ta tad no mums aistahwetats domas schini leeta, tati chu peepiloiuschas, ja min wehsts ir pareisa, oislaq schinun, hared omug stihlariju omupeseon otul ju...

Wisjannalas finas.

St. Petersburga Runa, ka Gurko weeta pas Peterburgas fara apgabala gwardijas pahrwaldneeka palihgu tapichot aspirinats general-adjutants Kostanda. — "Golos" sino is Warshawas: Polizeja 28. februari usgahja sozialistu sapulzi, pee tam apzeetinaja 16 personas. Starp schiem 2 inscheneer-technologu, 1 medijinas studentu un 13 amatneeki. — "Herold" sino: Runa ka general Gurko esot generala Albedinska weeta isredstis par Wisnas fara aprinka tomantantu. — St. Konstantinopoles: Firsa Gortschatowa usberuuda Kreewijas suhtnis Dnu pagehreja no Turku waldbibas, la padpalswaneeka Kumerau steplawa taptu apstrahpets. Saids-pascha pawehleja, ka leeta taptu tuhlin ismelleka. — Londona: Reuters agenturaj sino no Schangajas: Runa, ka Rhinas suhtnis Tschung-hau notesats us nahwi deht Ruldschas ligguma nosleghschanas un la Pelingas prominē iszehlees hemeers. — Afganistane: Meera karunes starp Angleem un Afganem ir palikuschas be selmes. Afganu wadons Rohanebs Dshois ir Anglu preechschichanas atraidis un karam ja iszetahs no jauna. Daschas weelas Afganistane esot iszehlees koleeris, un tas stubinajot Anglus, Afganu karu ahtrati pabeigt.

Atbilboschais redaktors: **Watern Juris.**

No jensures atwehlets, Riga, 4. marta 1880.

Studinajumi.

Krona-Wirzawas pagasta bantas darischanas notiks no 1. marta sch. g. schlot, meenigi katra festbeend, ja swehltu dreng ne-ekriht, no pulstien 12. lihdi 2. pehz pusdeenas.

Krona-Wirzawa, 21. februari 1880. **Direkzija.**

Krona-Wirzawas pagasta bantas beedrus, deht gada rehlinu sanemschanas no remi-dentem un daschem pahripreebumentem us-azina us general-sapulzi sanahlt. 8. marta pulstien 12. pusdeenā.

Krona-Wirzawa, 21. februari 1880. **Direkzija.**

Kiwiles muischa ar 40 gowihm teef us **arendi**

ishota. Kiwiles muischa atrodahs Wadafses muischas tuwuma. Rihatalas finas dabonamas pee tureenes muischas walbes.

Peo Kopaischumuischas waldbichanas

ir 1 uhdens-sudmalas, 1 alus-bruhfis, 1 terpentin-kehkis no Surgeem 1880 us renti dabonams, — ari 1 keegelneeks war weetu dabuht.

Kulbigas semkopibas beedriba dara jaur scho sinamu, ka apalscha peemineteer lungi nem preti

peemeldes us leetahm,

ka ari leetas paschas, kas nospreeftas preech III. Baltijas zentral-isttahdes Riga, lihdi 1. aprilim sch. g.

- Barons N. fon Buchholtz — Kulbiga.
- N. fon Buchholtz — Letischas.
- M. fon Behr — Eshole.
- W. fon Behr — Strikids.
- G. Derks — Apuse.
- A. Balfour — Padure.

Rigas Latw. beedriba.

Preech Aleksandra kapitala no jauna eemalitati: No Jeshu Latw. labdarisch. beedribas 35 rub. 40 kap, jaur ischitiles pagasta mezako schaklina 1. 6 rub. 61 kap, at-lilums no adreses isghabdashanas 1621 rub. 71 kap, kopā ar agratajiem 3820 rub. 38 1/2 kap. **Preechschneeziha.**

- Uguns-sprizes — par 19 rub. un dahrgati;
- pumpjus, no dselses un mihsna, preech nama, pagalmja, dahra un skateem — par 15 rub. un dahrg.;
- naudas-skapjus, kas no uguns un sagteem droshi — par 75 rub. un dahrgati;
- apiuus, no wislabatas fortes un alajsch par lehtalahm zenahm;
- wisas zitas leetas preech alus-bruhschem;
- wilas-fahrschanas-maschinas;
- welshanas-maschinas;
- deziimal-swarus;
- labibas-wahgus — par 14 rub. pahrdod sem pilnigas labuma apgalwoschanas

Hugo Hermann Meyer's, Riga, pretim linu-swareem, Teate-bulewarā Nr. 8.

Wisadus drukas-darbus

nem un par mehrenahm zeenahm ahtri un glihti isstrahda

Aleksandra Stahla drufatawa, Riga, Rihlu-eela Nr. 13.

„Baltijas Semkopis“

un **„Balt. Semk. Peelikums“** wehl ir apstelejams un pirmee numuri dabujami. **Balt. Semk. administracija.**

ZIEGLER & CO RIGA

Ziegler un beedri,

Riga, pilsehtu Ralku-eela Nr. 6, turam us sehgeri un pahrdodam augst- u. widusgrahdigus **superfosfatus,** ka ari zitus skunstes mehslus.

P. van Dyk, Riga, Smilshu-eela.

Claytona Lokomobiles u. ful. maich. Packarda superfosfati, augst- u. widejgr. ar presolita labuma apgalwojšanu, — ta ta ari tali-mehsi un wisadas zitas lautsaimn. masch. u. rihli.

„Baltijas Semkopi“ un „Peelikumu“

war apstellet. Riga: Balt. Semk. administracija, Latw. beedribas nama; schahdas grahmata bodes: Lujawa, Schillinga, Kapteina, Irbitis un Ruhzischu Gederta ff.; pee kopm. Lerschendorff (pils. Ralku-eela Nr. 13), Wintmana (Ahr-Rigas Ralku-eela Nr. 18), Schulka (pee leela pumpja) un Grundmana wihusi (Jelgawas Ahr-Riga); **Zitas pilsehtas:** Jelgawa Balt. Semk. redahzija, Katolu-eela Nr. 2; S. Alunana, Wienerta un Besthorna ff. grahmata bodes; pee kopmanem Kleina un Heilsberga ff. Lerepaja Urtina un Ruhzes ff. grahmata bodes; Aispute pee Bellmera lunge un Bereka bode; Dauska Vogel Iga apteeki un Slinka Iga grahmata bode; Taisds Simfena Iga bode; Jaunjelgawa Schwabe Iga grahmata bode; Randa wa pee kopmana N. Grun Iga; Lujuma Brenzlawa Iga bode; Piltene pee Piltenes krona muischas rentneeka Schulz Iga; Kulbiga Besthorna grahmata bode un pagasta-nama pee J. Schepstly Iga; Wents pili Latw. grahmata bode; Dubultds Goerte Iga apteeki; Zehlis pee kopm. Petersona Iga, un R. Leepina Iga jaunatwehrtā grahmata pahrdotawa (Katrinas-eela, Lapina nama); Walfka M. Rudolfa Iga grahm. bode; Walmeara C. G. Trey Iga grahm. bode; Rujene pee Alschna Iga; Sw. Peterbuga Anglijas gastuhfi pee Grunberga Iga. **Latw. pagastis:** (Wisfeme) Wez-Perbalsga pee matem. land. R. Millera I. un pagasta-nama; Smiltene pee kopmana C. Sakli Iga; Kenzeshds pee skol. Steimana Iga; Dsehrbene pee skol. Gaitischa Iga; Weetawa pee skol. Kalmis Iga; Leijas muischa pee kopm. Knappe Iga. un Kolnefs pagasta nama; (Kursjeme) Dunbaga, Leel-Ejeres, Skundas, Kurfischu, Wez-Schwahrde s. Krona Wirzawas, Leel-Elejas, Ruhawas, Leel-Iwandes un Rihzes pagasta-namds un pee Ahezu muischas walbes (pee Jelaschates). Wisus Balt. Semk. labwehletajus un draugus te pee wahra newaram prelaunt un ladeht tos wis pahrigi luhbjant, ari turpinal latpni ruhpetees par mihsu lapas isplatichanu un labprahf palihbet teem, kas „Balt. Semk.“ labu taweklu deht paschi newaretu pasleket. **Balt. Semk. Administracija**

F. W. Grahmann, Riga,

eepretim Jelgawas un Lujumas bahnusim. Arkli, arktu daitti, sehjamas un planjamas-maschinas. Ar rotahm un gepeli dsenamas kulamas-maschinas. Garretta lokomobiles un kulamas-maschinas, kas ihpaschi weentahrschi labi taitas un dauhs pasrahda; us Parisjes pasaules istahbi tahs ar 2 selta medafahm kronetas. **Superfosfati,** augst- un widus-grahdig, ar presolita labuma apgalwojšanu.